

Herverdelen van groepen op de Spindel

BASISSCHOOL
de Spindel
kom verder

Inhoud

1. Beleid t.a.v. het herverdelen van groepen op de Spindel	4
1.1 Inleiding	4
1.2 Visie	4
1.3 Doel van het structureel herverdelen van groepen	4
1.4 Criteria bij het herverdelen	5
2. Werkdocument.....	7
2.1 Positief leer- en werkklimaat.....	7
2.2 Procedure herverdelen van groepen. Uitwerking van de procedurestappen	7
2.2.1 FASE I : SCHOOLNIVEAU	7
FASE II : PARALLELNIVEAU	8
FASE III : GROEPSNIVEAU	8
FASE IV : SCHOOLNIVEAU	9
3. Communicatie	11
4. Voorbeeld invulformulier leerling groep 5	12

Versie oktober 2018

1. Beleid t.a.v. het herverdelen van groepen op de Spindel

1.1 Inleiding

Op de Spindel hebben we afspraken en beleid over het plaatsen van nieuwe leerlingen. In schooljaar 2017-2018 is het gesprek op gang gekomen over het structureel herverdelen van groepen. Kritische opmerkingen over eerdere herverdelingen en positieve ervaringen in de klas hebben geleid tot discussies in de MR (medezeggenschapsraad), het team en in het managementteam (MT). Afsgesproken is dat met ingang schooljaar 2018-2019 een nieuwe verdeling van de groepen wordt gemaakt aan het einde van groep 2 én het einde van groep 5. Dit betekent dat kinderen in groep 3 en in groep 6 in een nieuw samengestelde groep komen.

1.2 Visie

In de praktijk van alledag, dus ook bij het formuleren van nieuw beleid en doelen voor de toekomst gaan we uit van onze visie.

De Spindel is een toegankelijke basisschool, verweven in de Bavelse gemeenschap. Samen bouwen wij aan de toekomst van ieder kind. Daarbij geven onze kernwaarden aan waar we voor staan: inspirerend, samenwerken, vertrouwen, openheid en ambitie. Met onze kernkwaliteiten zeggen we waar we goed in zijn: wij kennen onze kinderen, bieden duidelijkheid en kaders, zijn een professioneel team dat staat voor vernieuwing. In 2024 voelt iedereen zich gewaardeerd en is medeverantwoordelijk voor zijn eigen leerproces en dat van anderen. Op de Spindel worden je talenten erkend en werk je aan je kwaliteiten met als basis zelfvertrouwen en een positieve eigenwaarde.

1.3 Doel van het structureel herverdelen van groepen

Het structureel herverdelen van groepen draagt bij aan het realiseren van onze visie. Aansluitend bij de visie van de Spindel wordt de volgende doelstelling ten aanzien van structureel herverdelen geformuleerd:

Door groepen leerlingen structureel te herverdelen willen we het welbevinden van de leerlingen en de betrokken groepen bevorderen, waardoor een beter leerklimaat ontstaat. Structureel herverdelen van groepen bevordert:

1. De sociaal-emotionele vaardigheden van onze leerlingen. Vaste rollen in de groepsdynamiek worden doorbroken. Leerlingen krijgen de kans andere leeftijdsgenoten (beter) te leren kennen en nieuwe vriendschappen aan te gaan. Nieuwe groepscombinaties lokken nieuwe uitdagingen uit. Het bevordert voor leerlingen die tussentijds instromen of doubleren de integratiemogelijkheden in de groep.

2. De samenwerking tussen leerlingen op cognitief en organisatorisch gebied. Naast de mogelijkheid nieuwe vriendschappen aan te gaan, worden leerlingen ook gestimuleerd om te leren samenwerken met andere leerlingen. Op cognitief gebied ontstaat de mogelijkheid dat een leerling wordt gestimuleerd en uitgedaagd door leerlingen met specifieke vaardigheden en kwaliteiten. Op organisatorisch gebied kan groeps-overstijgende samenwerking bevorderd worden.

3. De balans in de groep. Door tussentijdse in- en uitstroom kan een disbalans ontstaan in de groep. Bij structurele herverdeling kan de balans van de groep hersteld worden. Hierbij kan gedacht worden

aan aantallen, verdeling jongens/meisjes en aantal leerlingen met speciale onderwijsbehoeften. Onevenwichtige samenstelling van groepen kan worden hersteld.

Zoals eerder aangegeven starten we in groep 3 en in groep 6 met een nieuwe samenstelling van de groep. De groepen leerlingen blijven op deze manier gedurende een periode van minimaal twee (kleuterperiode) of drie jaar bij elkaar. Gedurende deze periode kunnen de leerlingen een band met elkaar opbouwen. Bij herverdeling na twee of drie jaar is er voldoende basis om ook bestaande vriendschappen te onderhouden (op het plein of buiten school), indien daar behoefte aan is.

Elk jaar starten we op de Spindel met een actief proces van groepsvorming. Ook in de loop van het schooljaar worden groepsvormende activiteiten structureel in elke groep ondernomen.

Op de Spindel is de overgang van groep 5 naar groep 6 tevens de overgang van middenbouw naar bovenbouw. Vanuit de ontwikkelingspsychologie wordt duidelijk dat een kind in de leeftijd van ongeveer 9 jaar een nieuw ik-besef doormaakt. Dit wordt ook wel de 'prepuberteit' genoemd. Kinderen van deze leeftijd nemen meer afstand tot hun leeftijdsgenoten, gaan nieuwe vriendschappen aan en hebben meer oog voor individuele verschillen. Hervdeling op deze leeftijd is dan ook een goed moment om de kinderen deze mogelijkheden te bieden. Het herverdelen past ook prima in de lijn van KIVA en de activiteiten die we bij KIVA ondernemen versterken de mogelijkheden van positieve groepsvorming.

1.4 Criteria bij het herverdelen

Bij het herverdelen van groepen houden we rekening met:

- Sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind (intrinsiek). De ontwikkeling van de individuele leerlingen ten aanzien van hun gedrag en vaardigheden ten opzichte van de medemens en kennis van omgangsregels en relaties tussen mensen zijn een belangrijk gegeven.

- Sociale contacten onderling (extrinsiek). Hierbij wordt gekeken naar vriendschappen en samenwerking. Het is van belang dat groepjes leerlingen goed kunnen:

- samenspelen (bv tijdens vrij buiten en binnen spel)
- samenwerken (bv tijdens groepsopdrachten)
- samen leren (bv elkaar helpen bij een verwerkingsopdracht)

Voorkeuren kunnen verschillen afhankelijk van de verschillende activiteiten. Vanaf groep 3 wordt gewerkt met de KIVA vragenlijst. Samen met de observaties van de leerkracht(en) en bijvoorbeeld gegevens uit een sociogram worden deze gegevens meegenomen in de overwegingen. We streven er naar dat elke leerling in elk geval met één vriendje/vriendinnetje in de nieuwe groep geplaatst wordt.

- Leerniveau en onderwijsbehoeften. In elke jaargroep gaan we globaal uit van drie leerniveaus

- basis (hierin wordt de leerstof aangeboden die alle kinderen moeten beheersen met de bijbehorende verwerkingsopdrachten).
- intensief: kinderen die in deze groep zitten krijgen de leerstof extra en/of op een andere manier aangeboden.
- verdiept arrangement: kinderen in deze groep krijgen korter uitleg en/of opdrachten die dieper op de basisstof ingaan. Leerlingen die naar de Deltaklas gaan behoren ook tot dit niveau.

We streven op de Spindel naar een evenwichtige verdeling van deze niveaus per groep.

- Extra ondersteuningsbehoeften. Hierbij kan gedacht worden aan extra ondersteuning in het kader van dyslexie, lichamelijke handicaps en (gediagnostiseerde) stoornissen. Leerlingen ontvangen aangepaste instructie en/of verwerkingsopdrachten in of buiten de groep. Een sterke concentratie per speciale behoefte en per groep is niet wenselijk.

- Aantallen. Hierbij kijken we naar totale groepsgrootte, doublures en aantallen jongens/meisjes en vroege/late leerlingen.
- Evenredige verdeling. We streven naar een evenredige verdeling binnen de parallelgroepen. Bij het overleg over de samenstelling van de nieuwe parallelgroepen zijn in elk geval de IB-er en leerkrachten betrokken die de groepen in het huidige schooljaar begeleiden. Het advies wordt door de IB-er ter besluitvorming voorgelegd aan de directie. De bouwcoördinator is bij dit gesprek aanwezig. Uitgangspunt is dat een groep/leerjaar 2x per schoolloopbaan herverdeeld wordt. Mocht herverdeling van leerlingen van een leerjaar (bv onder druk van terugloop van het aantal leerlingen) noodzakelijk zijn, dan gelden daarbij eveneens de in dit beleidsplan genoemde uitgangpunten en afspraken. Indien er sprake is van een zwaarwegende reden die herverdelen in een bepaald jaar (on)wenselijk maakt, bv als een groep in een eerder jaar al herverdeeld is, kan de directie besluiten dat jaar niet of juist wel tot herverdelen over te gaan. In dergelijke gevallen zal de MR om advies gevraagd worden.

2. Werkdocument

Dit protocol is bedoeld als intern werkdocument voor leerkrachten om het structureel herverdelen van leerlingen op een zorgvuldige en planmatige wijze vorm te geven. Het protocol beschrijft de volgende onderdelen:

- 2.1. Positief leer- en werkklimaat
- 2.2 Procedure herverdelen van groepen. Uitwerking van de procedurestappen
- 2.3 Een overzicht van activiteiten en middelen ter ondersteuning van de groepsvorming
- 2.4 Een uitgewerkt communicatieplan
- 2.5 Voorbeeld antwoordstrook leerlingen

2.1 Positief leer- en werkklimaat

Op de Spindel wordt veel aandacht besteed aan een positief leer- en werkklimaat: 'Samen maken we er een fijne school van'. In de eerste weken van het schooljaar staat positieve groepsvorming centraal in alle groepen. De informatie die we hebben verkregen in de training 'positieve groepsvorming' is met andere relevante documenten beschikbaar via de sharepoint omgeving. De KIVA afspraken zijn leidend en leerkrachten kunnen vanuit het KIVA-team worden ondersteund.

In een positieve groep zijn kinderen bereid om samen te werken, hebben ze respect voor elkaars karakter en mening, zijn de leerlingen samen verantwoordelijk voor de sfeer en lossen ze samen de problemen op. In een positieve groep zijn de leerlingen gemotiveerd om samen doelen te halen. In een positieve groep kunnen de kinderen goed werken en op een prettige manier met elkaar omgaan. Houden ze zich aan de afgesproken regels en krijgen kinderen de ruimte voor eigen activiteiten en initiatieven. De interactie tussen de leerkracht en de kinderen verloopt positief. Leerkrachten en kinderen geven elkaar positieve feedback en denken en praten vanuit kansen en mogelijkheden. Leerkrachten bieden de kinderen ook uitdaging.

2.2 Procedure herverdelen van groepen. Uitwerking van de procedurestappen

Het herverdelen van groepen op de Spindel is een proces dat zorgvuldig met alle betrokkenen moet worden doorlopen. Vandaar deze procedure, die mogelijk aangevuld dan wel aangepast zal worden op grond van ervaringsgegevens uit de praktijk. Eventuele aanpassingen in de procedure worden ter advisering voorgelegd aan de MR.

Deze procedure geeft een uitvoerige beschrijving van alle stappen die genomen zullen worden. Bij bepaalde herverdelingen, zoals bijvoorbeeld het samenstellen van de nieuwe groepen 3 uit de oude groepen 2, zullen niet alle stappen van toepassing zijn en kunnen dus stappen worden overgeslagen.

Incidenteel kan gelden dat herverdelen aan de orde is voor andere groepen dan groep 2 en groep 5. Naar aanleiding van groepsbesprekingen, observaties, paralleloverleg en individuele gesprekken met leerkrachten is duidelijk geworden dat herverdelen van leerlingen in het betreffende leerjaar noodzakelijk is. (sept. – febr.) In het managementteam wordt besloten over te gaan op herverdelen.

2.2.1 FASE I : SCHOOLNIVEAU

STAP 1 (maart): Tijdens een bouwoverleg informeert de bouwcoördinator de leerkrachten van de betreffende parallelgroepen over het tijdpad en de acties ten aanzien van de herverdeling van groepen voor het nieuwe schooljaar. Er wordt een globale planning gemaakt.

STAP 2 (maart/april): Het voltallige team wordt over de herverdeling geïnformeerd en de procedure wordt kort toegelicht. Dit kan gebeuren tijdens een bijeenkomst of via de mededeling.

STAP 3 (april): Ouder(s)/verzorger(s) van de betreffende groepen worden geïnformeerd over het feit, dat de groep van hun kind zal worden verdeeld en over de procedure die gevolgd zal gaan worden. Dit gebeurt door een brief van de directie. De ouder(s)/verzorger(s) van de leerlingen van de desbetreffende groep(en) worden in deze brief geïnformeerd over het feit dat de leerlingen drie vriendjes/vriendinnetjes mogen aangeven met de kanttekening dat hiermee zo veel mogelijk rekening gehouden wordt, maar dat deze voorkeuren niet vanzelfsprekend gehonoreerd kunnen worden gezien de complexiteit van een evenwichtige verdeling. Bij de kleuters stellen we deze vraag aan de ouders. Als school doen we onze uiterste best in elk geval één wens van het kind / de ouders te honoreren.

STAP 4 (april): De betrokken leerlingen worden door hun leerkrachten geïnformeerd over de op handen zijnde herverdeling. Het antwoordstrookje wordt voordat het mee naar huis gaat met de leerling besproken (zie bijlage).

FASE II : PARALLELNIVEAU

STAP 5 (april): Tijdens een paralleloverleg bespreken de bouwcoördinator en de ib`er het protocol en de in te zetten instrumenten met de betrokken leerkrachten. Er wordt een planning gemaakt ten aanzien van het verzamelen van gegevens en besprekingen.

STAP 6 (april): De leerkrachten bereiden de eerste bijeenkomst samen met de ib`er voor. Er wordt gezorgd voor een korte verslaglegging van deze stap in het proces.

FASE III : GROEPSNIVEAU

STAP 7 (mei): De leerkracht verzamelt relevante informatie over de groep en de individuele leerlingen, waaronder:

- Algemene informatie
- Sociaal-emotionele ontwikkeling. De ontwikkeling van de individuele leerlingen ten aanzien van hun gedrag en vaardigheden ten opzichte van de medemens en kennis van omgangsregels en relaties tussen mensen zijn belangrijke gegevens. We gebruiken hiervoor gegevens uit ons Leerlingvolgsysteem. Er wordt speciaal aandacht geschonken aan leerlingen met extra ondersteuning op sociaal-emotioneel gebied.
- Leerniveau en onderwijsbehoeften
- We gaan globaal uit van drie niveaus (basis, verdiept en intensief) per groep.
- Hiervoor kunnen Cito-gegevens en gegevens uit de groepsplannen gebruikt worden.
- Extra ondersteuningsbehoeften Hierbij kan gedacht worden aan extra ondersteuning in het kader van dyslexie, lichamelijke beperkingen en (gediagnostiseerde) stoornissen.
- Handelings- en groepsplannen vormen de basis.
- Sociale contacten. Hierbij wordt gekeken naar vriendschappen en samenwerking, zowel individueel als in groepjes. Informatie van voorgaande jaren kan hierin worden meegenomen. We streven er naar dat elke leerling in elk geval met één vriendje/vriendinnetje in de nieuwe groep komt. Daarnaast is het van belang dat groepjes leerlingen aantoonbaar goed kunnen samenwerken en samen leren. De leerkracht brengt de sociale relaties binnen de groep in beeld. Door observaties tijdens het buitenspelen ontstaat een ruimer beeld van de sociale contacten binnen de groep en ook buiten de groep (met welke kinderen uit andere groepen wordt er gespeeld en gewerkt?)
- Aantallen. Hierbij kijken we naar totale groeps grootte, doublures en aantallen jongens/meisjes en

vroege/late leerlingen. Broertjes/zusjes worden in principe apart geplaatst, tenzij een zwaarwegend argument genoemd kan worden om dit niet te doen. In de midden-/ bovenbouw wordt daarnaast de input van leerlingen gevraagd. Elke leerling mag drie vriendjes/vriendinnetjes aangeven waarmee hij/zij graag samenspeelt of samenwerkt. Dit mogen ook kinderen uit een andere (parallel)groep zijn. De leerkrachten benadrukken bij het stellen van de vraag: met welke kinderen wel? (en niet met wie niet). De leerkrachten geven tevens aan dat het streven is dat elke leerling in elk geval met één vriendje/vriendinnetje in de nieuwe groep geplaatst wordt. Kinderen krijgen een brief mee om thuis in te vullen. Ouders hebben de mogelijkheid om over de keuze van hun kind te spreken met de leerkracht.

- Aan ouders wordt in de brief gevraagd om relevante informatie die mogelijk nog niet op school bekend is

(t.a.v. de herindeling) met ons te delen.

- Tevens wordt aan de leerling de mogelijkheid geboden om eventueel de keuze te bespreken met de leerkracht, de intern begeleider of de intern contactpersoon.

- De leerkracht vormt zich zo (samen met collega's) een beeld van de kinderen voor wie het goed is om bij elkaar te blijven (in kleine aantallen) of juist uit elkaar te gaan.

STAP 8 (mei): Alle tot nu toe bekende informatie wordt samengevoegd door de leerkracht(en) van de te verdelen groepen. Er komt een eerste concept van de verdeling per groep tot stand ter bespreking in het eerste overleg (STAP 9).

STAP 9 (mei): De eerste concept verdeling per groep wordt beargumenteerd voorgelegd aan de betrokken parallelleerkrachten. Tevens wordt gedurende het overleg een indeling voor alle parallelgroepen gemaakt. Leerkrachten en IB-er beargumenteren hun keuze hardop. Alle deelnemers kunnen beargumenteerde wijzigingen voorstellen of knelpunten benoemen. Hierbij wordt zo breed mogelijk rekening gehouden met inhoudelijke argumenten. . In het overleg met alle parallelleerkrachten en de intern begeleider wordt een conceptindeling voor alle parallelgroepen gemaakt. De bouwcoördinator begeleidt het gesprek en vat de conclusies samen.

STAP 10 (mei): Na een aantal dagen, worden tijdens een tweede overleg de conclusies en de concept-verdeling besproken. Alle deelnemers kunnen beargumenteerde wijzigingen voorstellen of knelpunten benoemen. Hierbij wordt zo breed mogelijk rekening gehouden met inhoudelijke argumenten. In het overleg met alle parallelleerkrachten en de intern begeleider wordt een laatste concept indeling voor alle parallelgroepen gemaakt. De bouwcoördinator begeleidt het gesprek en vat de conclusies samen.

STAP 11 (mei): Indien noodzakelijk kan STAP 10 binnen een week herhaald worden.

FASE IV : SCHOOLNIVEAU

STAP 12 (mei): Het laatste concept wordt als voorstel voor de nieuwe indeling voorgelegd aan het MT. Indien nodig wordt er nog een wijziging teruggekoppeld aan het paralleloverleg en doorgevoerd.

STAP 13 (mei): De directeur draagt de eindverantwoordelijkheid en neemt het uiteindelijke besluit. Als om bepaalde redenen (in het belang van de leerling(en)) niet voldaan kan worden aan de wens van de leerling om met één vriendje/vriendinnetje in de nieuwe groep geplaatst te worden bespreekt de leerkracht de reden(en) met de leerling(en) en haar/zijn ouder(s). De IB-er kan op verzoek bij dit gesprek aanwezig zijn. Dit gesprek vindt plaats voordat de brief met de nieuwe klassenindeling

verzonden wordt.

STAP 14 (juni): Alle ouder(s)/verzorger(s) van de betreffende groepen ontvangen een brief van de directeur met hierin de nieuwe samenstelling van de groep van hun kind. Indien ouder(s)/verzorger(s) ernstige bezwaren hebben tegen de plaatsing van hun kind in een bepaalde groep, kunnen zij een beargumenteerd verzoek tot heroverweging bij de directie indienen. Deze ouders worden uitgenodigd voor een gesprek. In genoemd gesprek worden argumenten van ouders en school besproken en toegelicht. Bij blijvend verschil van inzicht neemt de directeur het definitieve besluit.

STAP 15 (juni): In de laatste weken van het schooljaar (juni/ juli) worden momenten ingepland waarop alle leerlingen kennismaken met hun nieuwe groep. De leerkrachten verzorgen een kennismakingsprogramma. Tijdens de doorschuif maken de kinderen kennis met het nieuwe lokaal en de nieuwe leerkracht(en).

STAP 16 (aug/sept): Aan het begin van het nieuwe schooljaar wordt door alle leerkrachten, naast de activiteiten die al ingepland staan, extra aandacht geschonken aan groepsvorming. Dit kan door middel van de ideeën uit de syllabus van 'positieve groepsvorming', in de vorm van 'groene spelen', gezelschapsspelen en activiteiten uit onze methode KIVA. Ook het samen buiten spelen, werken met circuits en het inplannen van gezamenlijke creatieve, sport- en spelactiviteiten maken hier deel van uit. De leerkracht maakt een keuze op basis van eigen inschatting, indien nodig (in overleg) met de intern begeleider.

De IB-er zal, na de herfstvakantie, met betrokken bouwcoördinatoren en de betrokken leerkrachten:

- het proces zoals in stappen uitgewerkt.
- de communicatie (zie H3: communicatieplan)
- de groepsvorming, resultaten voortkomend uit sociogram en kind-gesprekken.

3. Communicatie

Periode	Doel	Doelgroep	Middel	Verantwoordelijke
April	Informereren direct betrokken medewerkers	Leerkrachten betreffende groepen	Bouwvergadering	bouwcoördinator
	Informereren alle medewerkers	Leerkrachten alle groepen	Interne mededeling	Directeur
	Informereren betrokken ouders	Ouders groepen 2 en groepen 5	Brief via Parnassys	Directeur
	Informereren van betrokken leerlingen	Leerkrachten groepen 5	Groepsgesprek	Leerkrachten
Mei	Eerste concept	Betrokken leerkrachten	Bijeenkomst Groepsgesprek	intern begeleider leerkrachten
	Tweede concept	Betrokken leerkrachten	Bijeenkomst Groepsgesprek	intern begeleider leerkrachten
	Definitief overzicht	Betrokken leerkrachten	Bijeenkomst Groepsgesprek	bouwcoördinator intern begeleider leerkrachten
	Besluitvorming	Management team	Gemotiveerd voorstel	Directeur en MT
Juni/juli	Informereren van ouders wanneer voorkeur niet gehonoreerd wordt	Ouders gr. 2 en 5	Individueel gesprek	Leerkracht / IB
	Informereren van ouders t.a.v. de definitieve verdeling	Ouders gr. 2 en 5	Brief via ParnasSys	MT administratie
	Informereren van leerlingen t.a.v. definitieve verdeling	Leerlingen betreffende groepen	Mondeling groepsgesprek	leerkrachten betreffende groepen
Juni/juli	Inplannen van een kennismakingsmoment	Alle leerlingen	Bezoek	Alle betrokken leerkrachten en leerlingen
Nov	Evaluatie van procedure	Betrokken leerkrachten en ib-ers	Gesprek	Bouwcoördinator intern begeleider leerkrachten

*incidenteel kan waar groep 2 en 5 staat ook een andere groep worden gelezen

4. Voorbeeld invulformulier leerling groep 5

Antwoordstrook

Inleveren uiterlijk:

Naam kind: _____

Naam ouder: _____

Huidige groep: _____

Ik zou graag met tenminste één van de volgende kinderen in de nieuwe groep ingedeeld willen worden (s.v.p. 3 namen invullen, dit mag ook een kind uit een andere parallelgroep zijn).

(Naam)	(Naam)	(Naam)
--------	--------	--------

Ruimte voor relevante toelichting of opmerkingen:

Handtekening kind:

Handtekening ouder:
